

Motion till riksdagen 2005/06:Ju471

av **Annelie Enochson (kd)**

Polispräster

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det i varje polisdistrikt skall finnas en polispräst, pastor eller diakon.

Motivering

Företrädare för de kristna samfunden har sedan länge hjälpt polisen enligt lokala överenskommelser. Det har handlat om lokala initiativ och ömsesidig förståelse. En mera regelbunden samverkan infördes i början av 90-talet på initiativ av biskopen i Stockholms stift och företrädare för Polishögskolan. Man etablerade samverkan mellan Polishögskolan, Svenska kyrkan och dåvarande Svenska Missionsförbundet och anordnade seminarier läns-/stiftsvis, där man inbjöd företrädare för kyrkorna och polismyndigheten att samtala om behovet och nyttan av en samverkan. Seminarierna har inte återkommit under de senaste åren.

Genom annonsering i kyrkliga tidskrifter inbjuds intresserade präster, diakoner och pastorer att delta i en tvåveckorsutbildning på Polishögskolan för information om polisens organisation, regelverk och arbetsformer samt om lämpliga sätt att hjälpa och stödja polisens arbete i samhället. Utbildningen genomförs för närvarande med en kursvecka på Polishögskolan, då man i huvudsak går igenom gällande rättsregler, och en kursvecka på Svenska kyrkans diakonigård Bräcke, då man mera tar upp olika typer av samverkansformer och får del av hittills vunna erfarenheter av verksamheten. Som en fortsättningskurs har det hittills anordnats en utbildning i ”yrkesrelaterat stödsamtal”, en enkel form av handledning som kan hjälpa polispersonal i att bearbeta svåra upplevelser i tjänsten.

Av hittills ca 80 företrädare utbildade för de kristna samfunden beräknas ca 40 vara verksamma i samverkan med polisen på skilda håll i landet.

Behovet av och den goda nyttan med samverkan illustrerades särskilt vid Malexanderdramat och vid diskoteksbranden i Göteborg. Vid diskoteksbran-

Fel! Okänt namn på

den tillämpades också samverkan mellan de kyrkliga företrädarna och motsvarande från den islamiska trosriktningen med gott resultat.

Präster, diakoner och pastorer ställer sig till förfogande för samverkan med polisen på grund av ett eget intresse att delta i sådan verksamhet. Rekryteringen sker alltså genom annonsering som uppmanar intressenterna att rekvidrera ansökningshandlingar och sända in personuppgifter till Polishögskolan. Man underrättas om att villkoret för antagande är anställning inom ett samfund, erfarenhet av församlingstjänst och att man har genomgått någon form av utbildning i självvård samt att man inhämtat uppgift från den lokala polisstationen att man är välkommen efter avslutad utbildning. Kraven har formulerats av SKR (Sveriges Kristna Råd). Genom kravet på samfundsanknytning tillgodoses det vittnesskydd som regleras i rättegångsbalken och utesluts eventuella ”frilansare”. Ansökningarna granskas av den styrgrupp som ansvarar för utbildningen och utgörs av företrädare för de båda kyrkliga samfunderna (Svenska kyrkan/Svenska Missionskyrkan), Polishögskolan, polismyndigheterna och Polisförbundet (polisernas fackliga organisation).

De kyrkliga företrädarnas verksamhet hos polisen styrs av en överenskommelse mellan polismyndigheten och den församling där prästen/pastorn/diakonen är anställd. Överenskommelsen reglerar bl.a. tillgång till polisens lokaler för kontakt med personalen och de kristna samfundens ansvar för personalkostnaden.

Motionens syfte

Det finns ingen lagstiftning som reglerar samverkan mellan de kristna samfunderna och polisen. Samfundens benägenhet att stå till polisens förfogande styrs av ekonomiska förhållanden. En del församlingar ställer en företrädare till polisens förfogande på deltid. I något fall är det stiftet som tillhandahåller tjänsten genom en projektverksamhet. I Linköpings stift tillhandahålls en ”arbetslivspräst”, som har samhällets hela arbetsliv som sitt verksamhetsområde. Det är inte rimligt att den lokala kyrkan skall ställa upp med en präst/pastor/diakon utan detta borde i alla högsta grad vara en samhällsangelägenhet. Poliser har ett yrke där de emellanåt får lämna dödsbud till anhöriga eller vara först på plats där ett fruktansvärt brott har begåtts.

Polisen har också svåra möten med påtända eller sargade människor. I de lägena kan ingripande poliser känna brist på trygghet vilket naturligtvis försvårar en åtgärd. Men man får inte glömma att det är inte bara är polisen som kan känna otrygghet utan att de människor de möter kanske agerar aggressivt eller irrationellt utifrån sin egen otrygghet.

Idealet är att den lokala polisen har tillgång till en eller flera företrädare från de kristna samfunderna som kan kallas in vid behov och som i övrigt besöker polisstationen för personliga kontakter med personalen.

Inom kriminalvården finns en lagligt reglerad organisation för andlig vård av intagna på häkten (för brott misstänkta personer som väntar på rättegång

Fel! Okänt namn på

eller dömda personer som väntar på placering i kriminalvårdsanstalt). Den har beteckningen NAV, Nämnden för Andlig Vård.

Motsvarande reglering av insats från de kristna samfundens håll när det gäller andlig vård inom polisens verksamhetsområde bör inrättas. Det handlar alltså om ett ekonomiskt garanterat tillhandahållande av de kristna samfundens företrädare åt polisen som bör bekostas med allmänna medel.

En liknande motion behandlades under förra riksmötet i 2004/05:JuU19 där justitieutskottet föreslog avslag. Det är av största vikt att riksdagen bifaller motionen och gör det under detta riksmöte.

Stockholm den 30 september 2005

Annelie Enochson (kd)